

**Linux ...
het onderschatte
besturingssysteem**

Auteur: Ger Stok
Presentator: Ger Stok

Agenda

- ❗ Een stukje geschiedenis
- ❗ Voordelen van Linux
- ❗ Maar ... welke Linux-versie dan?
- ❗ Hoe lang worden versies ondersteund?
- ❗ Uitproberen / installeren

De basis: Unix

In 1969 ontwikkeld door Ken Ritchie en Dennis Thompson (Bell Labs) als multi-tasking- en multi-usersysteem voor bedrijfscomputers

Kenmerken:

- ❗ Stabiliteit (processen draaien in een afgeschermdde omgeving)
  - ❗ Veiligheid (een duidelijke hiërarchie in gebruik en beheer)
  - ❗ In eerste instantie alleen te bedienen met een commandline
  - ❗ Vanaf 1980 ook met grafische schil (X-server)
-
- ❗ Eind jaren '80 het GNU-project (*GNU's Not Unix*) van Richard Stallman
  - ❗ 1991 Linus Thorvalds bouwt de kernel en zo ontstaat Linux

De voordelen van Linux

- ! Veilig
- ! Gratis
- ! Werkt ook op oudere computers
- ! Alles-in-één
- ! Geen licentie-gedoe
- ! Werkt makkelijker dan je zou denken

Distro's en de onderliggende systeemsoftware

Arch

! Arch-Linux, Manjaro

Debian

! Raspbian, Zorin-OS, Knoppix, Linspire

Red Hat

! Fedora, Mandriva

Slackware

! OpenSuse

Ubuntu (afgeleide van Debian)

! Ubuntu, Linux Mint, MX-Linux

Software pakketten zijn (nog) niet onderling uitwisselbaar .deb .gz .tgz .rpm .tar

Er wordt gewerkt aan universele pakketvormen - Snap en Flatpack

Maar ... welke Linux-versie dan?

! er zijn veel Linux distributies

Ubuntu, Linux Mint, Zorin, Windowsfx, OpenSuse

! en ook nog veel grafische schillen (bureaublad omgevingen)

KDE, Gnome, Cinnamon, Mate, Xfce

KDE desktop

The screenshot displays the KDE desktop environment. On the left is the application menu (Dash) for user 'eoan', listing various applications like Firefox, Discover, Kontact, Kate, LibreOffice, Dolphin, KSysGuard, System Settings, and Konsole. The background is a blue geometric pattern. In the center, the 'KInfoCentre — Info Centre' window is open, showing system information for 'Kubuntu 19.10'. The window has a sidebar with categories: About System, Memory, Energy Information, File Indexer Monitor, Device Information, Network Information, and Graphical Information. The main content area shows the Kubuntu logo and version, along with software and hardware details.

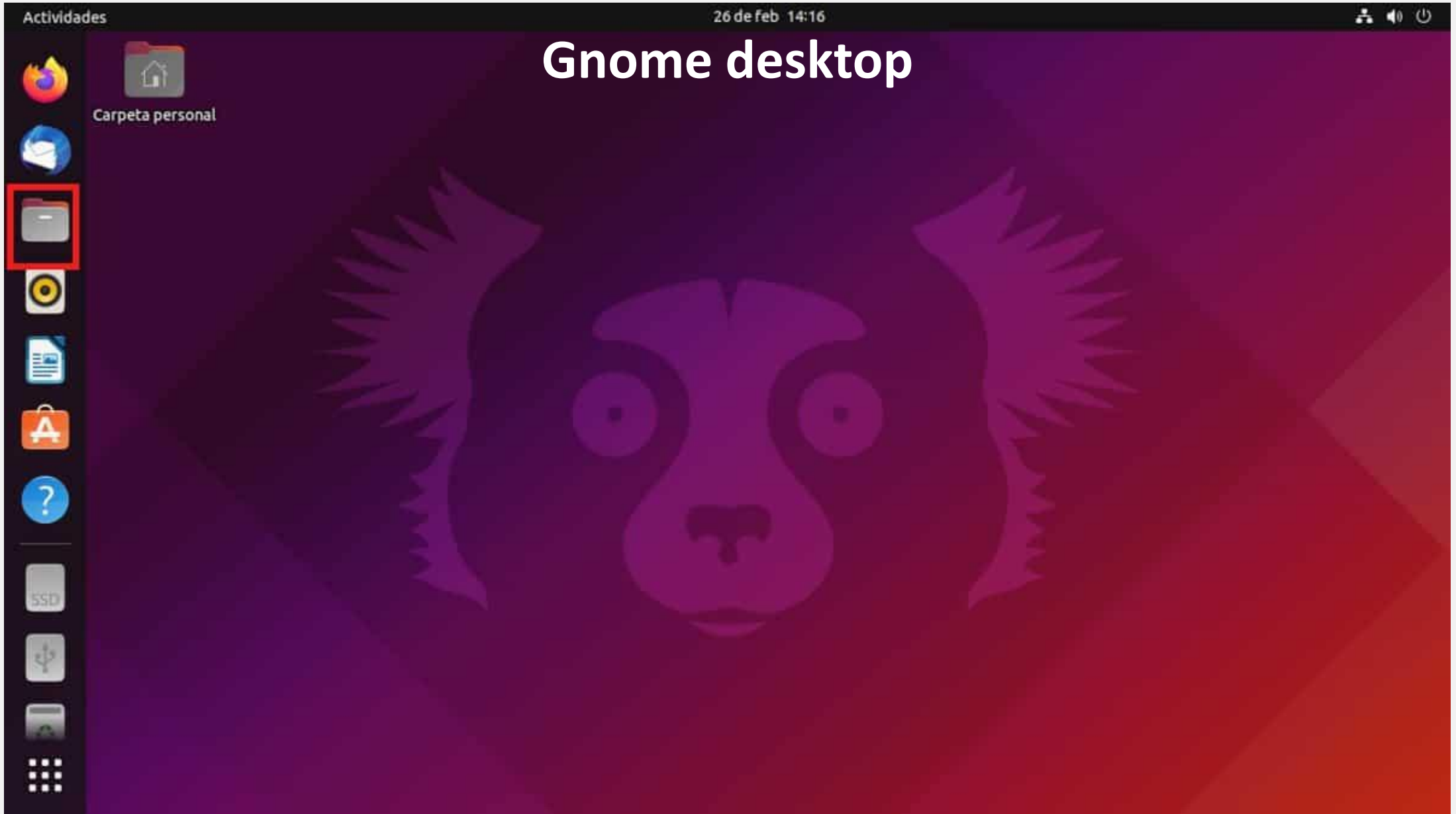
Information About This System

Kubuntu 19.10
<https://www.kubuntu.org>

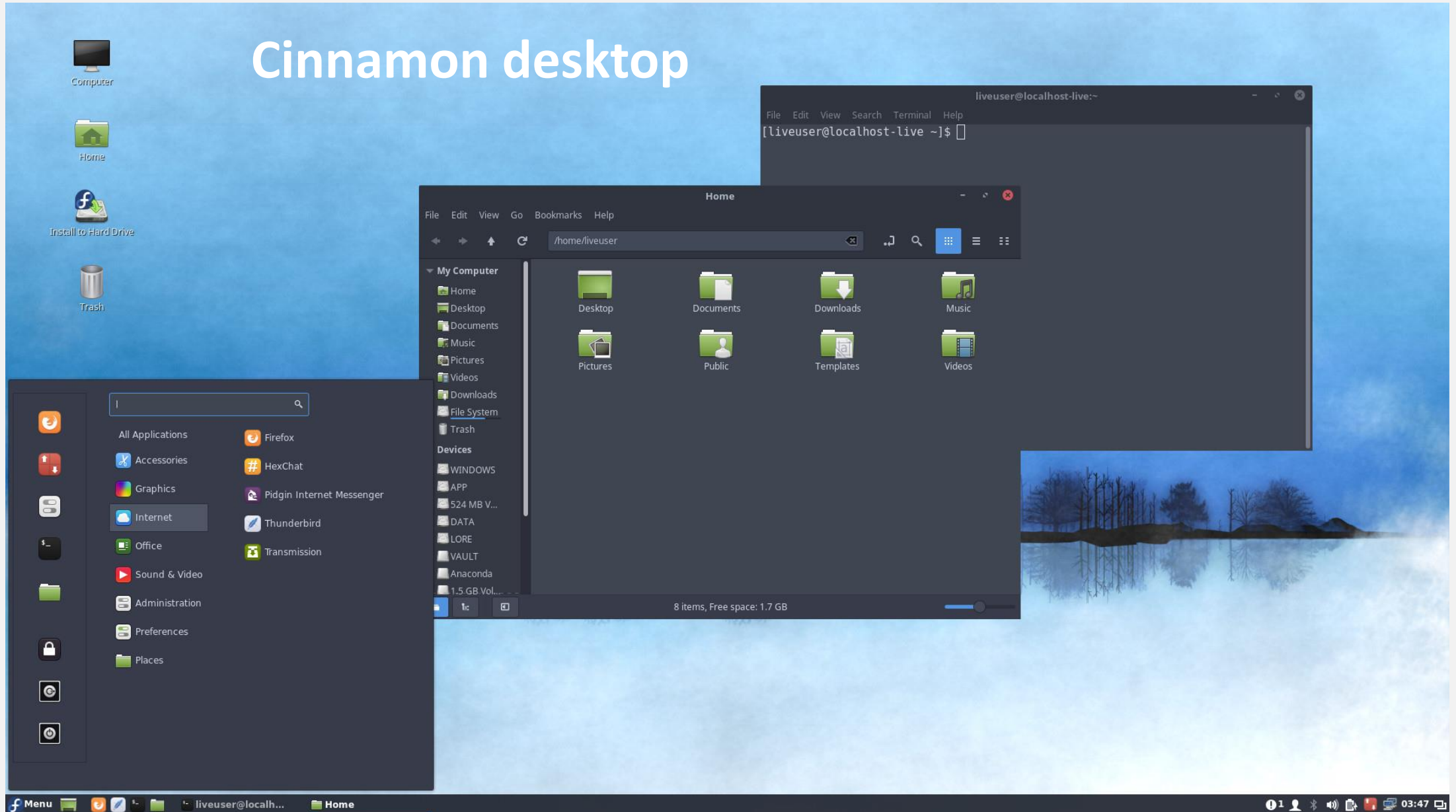
Software

- KDE Plasma Version: 5.16.5
- KDE Frameworks Version: 5.62.0
- Qt Version: 5.12.4
- Kernel Version: 5.3.0-10-generic
- OS Type: 64-bit

Hardware

Cinnamon desktop

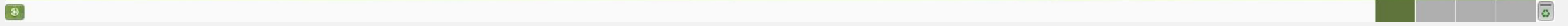
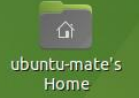

Type to search...

- Favourites
- All
- Accessories
- Administration
- Graphics
- Internet
- Office
- Preferences
- Sound & Video
- System Tools
- Universal Access
- Control Center

- About Me
- Additional Drivers
- Advanced Network Configu...
- Appearance
- Assistive Technologies
- Atril Document Viewer
- Backups
- Bluetooth Adapters
- Bluetooth Manager
- Caja
- Celluloid
- Character Map

Mate desktop

Keuze criteria

Distributie

- ❗ Vriendelijk voor starters
- ❗ Goede ondersteuning
- ❗ Populair / levensvatbaar

Bureaubladomgeving

- ❗ Aanpasbaarheid
- ❗ Persoonlijke smaak

Aan te raden

Distributies

- ! [Linux Mint](#) (keuze **hcc**-seizoen thema)
- ! [Kubuntu](#) (Ubuntu met KDE bureaublad)
- ! [MX-Linux](#) (Xfce bureaublad, ook geschikt voor 'oude' machines)
- ! [Zorin](#) (laat zich als Windows of macOS instellen)
- ! [Windowsfx](#) (met Windows 10 of Windows 11 interface)
- ! [OpenSuse](#)
- ! En nog veel meer keuze: [Distrowatch](#)

Hoe zit het met de duur van de ondersteuning?

- ❗ Linux Mint e.d. (actuele versie 21.0) *ondersteund tot 2027*
- ❗ Ubuntu kent 2 ondersteuningsniveaus XX.10 (= 1 jaar) en XX.04 (LTS = Long Term Support) (= 5 jaar)
- ❗ OpenSuse actuele versie (Leap 15.X) en een rolling release (Tumbleweed)

- ❗ En nog veel meer keuze: [Distrowatch](#)

Uitproberen

- ! Live systeem op dvd of usb-stick
- ! In een virtuele machine (geen test op de werking van de hardware)
- ! Veel software die ook in Windows beschikbaar is:
LibreOffice, Google Chrome, Firefox, Thunderbird, Gimp
- ! Veel Linux-equivalenten van Windows programma's
(al is dat even zoeken, zie volgende dia's)

Microsoft Office

LibreOffice - <http://www.libreoffice.org>

Open Office - <https://www.openoffice.org>

Google Docs - <http://www.google.com/docs/about/>

Office 365 - <https://office.com>

Mail client

Thunderbird - <https://www.thunderbird.net/nl/>

Evolution - <https://wiki.gnome.org/Apps/Evolution>

Kmail - <https://apps.kde.org/nl/kmail2/>

Geary - <https://wiki.gnome.org/Apps/Geary>

BackUp

Déjà Dup - <https://www.linux.com/topic/desktop/total-system-backup-and-recall-deja-dup/>

Duplicati - <https://www.duplicati.com/>

Muziek

Audacity - <https://www.audacityteam.org/download/linux/>

Amarok - <https://amarok.kde.org/>

RhythmBox - <https://wiki.gnome.org/Apps/Rhythmbox>

Banshee - <https://www.banshee-project.org/>

VLC - <https://www.videolan.org/vlc/download-ubuntu.html>

Web Browser

Chromium - <http://www.chromium.org>

Firefox - <https://www.mozilla.org/en-US/firefox>

Opera - <http://www.opera.com>

Konqueror - <http://www.konqueror.org>

Photoshop

Gimp - <http://www.gimp.org>

Inkscape - <http://www.inkscape.org>

Krita - <https://krita.org>

Pixlr - <http://pixlr.com>

Movie Maker

OpenShot - <http://www.openshot.org>

Shotcut - <http://www.shotcut.org>

VideoLAN Movie Creator - <http://www.videolan.org/vlmc>

Windows Media Player

VLC - <http://www.videolan.org/vlc>

Mplayer - <http://www.mplayerhq.hu/>

Parole Media Player - <http://docs.xfce.org/apps/parole/start>

SMPlayer - <http://smplayer.sourceforge.net/>

Kplayer - <http://www.kde.org/applications/multimedia/kplayer>

Notepad/Wordpad

Gedit - <https://wiki.gnome.org/Apps/Gedit>

Kate - <http://kate-editor.org>

Adobe Reader

Adobe Reader (For Linux) - <http://get.adobe.com/reader>

Okular - <http://okular.kde.org>

Foxit Reader - <http://www.foxitsoftware.com>

Windows Photo Viewer

digiKam - <https://www.digikam.org>

Shotwell - <https://wiki.gnome.org/Apps/Shotwell>

F-Spot - <http://f-spot.org>

gThumb - <https://wiki.gnome.org/action/show/Apps/gthumb>

Nero Burning Rom

Nero Linux - <http://www.nero.com/enu/promo-linux.html>

Brasero - <https://wiki.gnome.org/Apps/Brasero>

Xfburn - <http://goodies.xfce.org/projects/applications/xfburn>

Installatie (1)

Single boot:

- ❗ Start vanaf de usb-stick
- ❗ Indien gevraagd kies de Taal-instelling
- ❗ Kies voor 'Live'-uitvoering
- ❗ Probeer e.e.a. uit en indien het bevalt ...
- ❗ Klik op *Installeren*
- ❗ Volg de instructies
- ❗ Bij de schijf kies *Wis schijf en installeer*

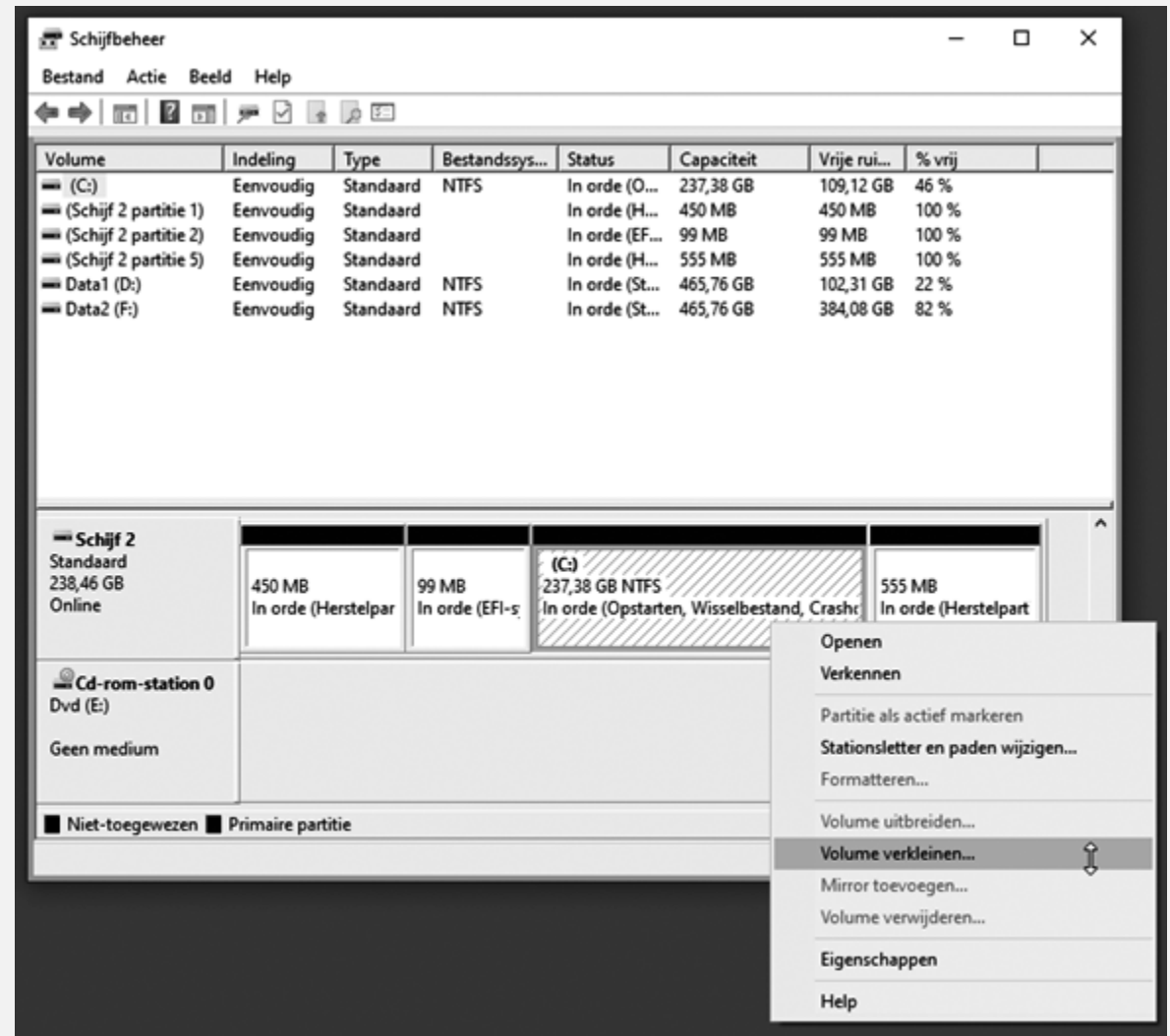

UBUNTU
WINDOWS
DUAL-BOOT

Installatie (2)

Dual boot Windows methode:

- ❗ Hoeveel schijfruimte is nu in gebruik?
- ❗ Maak ruimte vrij op de harde schijf/ssd
- ❗ Ga naar *Schijfbeheer* > Kies de schijf en klik er op met de rechter muisknop > Kies *Volume verkleinen* en geef aan hoeveel ruimte er vrijgemaakt moet worden

Installatie (3)

Dual boot Windows methode:

- ❗ Schakel *Snel opstarten* uit
- ❗ Ga naar *Systeem > Energiebeheer en slaapstand > Extra energie-instellingen > Het gedrag van de aan/uit-knoppen bepalen*
- ❗ Haal het vinkje weg bij *Snel opstarten inschakelen*

Gedrag van aan/uit-knoppen bepalen en wachtwoordbeveiliging inschakelen

Selecteer de energie-instellingen die u voor uw computer wilt gebruiken. De wijzigingen die u op deze pagina aanbrengt, worden op alle energiebeheerschema's toegepast.

🛡️ Instellingen wijzigen die momenteel niet beschikbaar zijn

Instellingen voor aan/uit- en slaapstandknoppen

🔌 Actie als ik op de aan/uit-knop druk: Afsluiten ▾

🌙 Actie als ik op de slaapstandknop druk: Slaapstand ▾

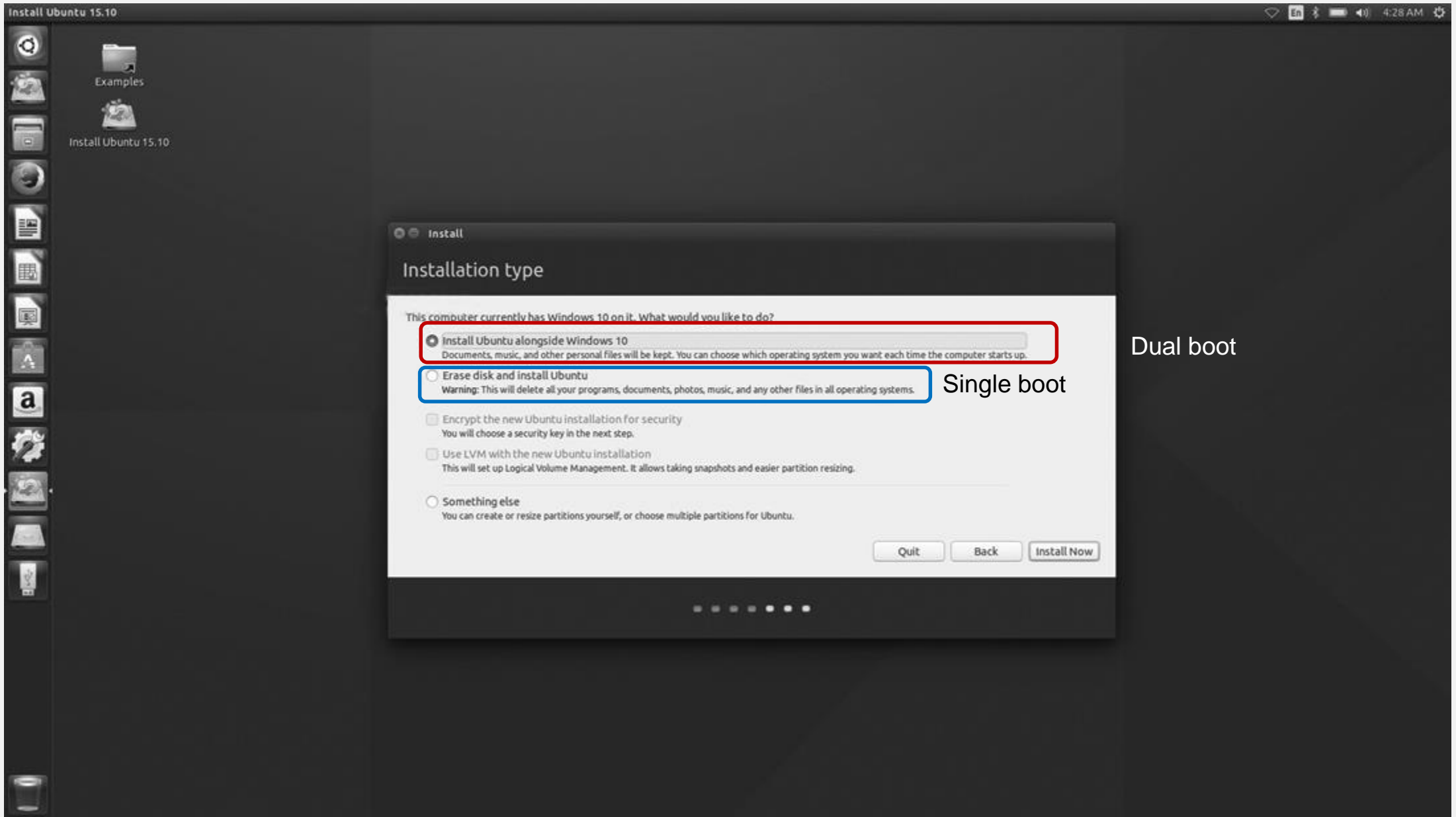
Instellingen voor afsluiten

- Snel opstarten inschakelen (aanbevolen)**
Hiermee kunt u de pc sneller opstarten nadat u deze hebt afgesloten. Deze instelling heeft geen invloed op het gedrag van de computer bij het opstarten. [Meer informatie](#)
- Slaapstand**
Weergeven in menu menu met opties voor Aan/Uit.
- Sluimerstand**
Weergeven in menu menu met opties voor Aan/Uit.
- Vergrendelen**
Weergeven in menu voor de accountafbeelding.

Installatie (4)

Dual boot (vervolg):

- ! Start vanaf de usb-stick
- ! Indien gevraagd kies de Taal-instelling
- ! Kies voor 'Live'-uitvoering
- ! Probeer e.e.a. uit en indien het bevalt ...
- ! Klik op '*Installeren*'
- ! Volg de instructies
- ! Bij de schijf kies voor *Installatie naast Windows*

- ! *Er is een aparte uitgebreide handleiding beschikbaar voor Dual boot installatie*

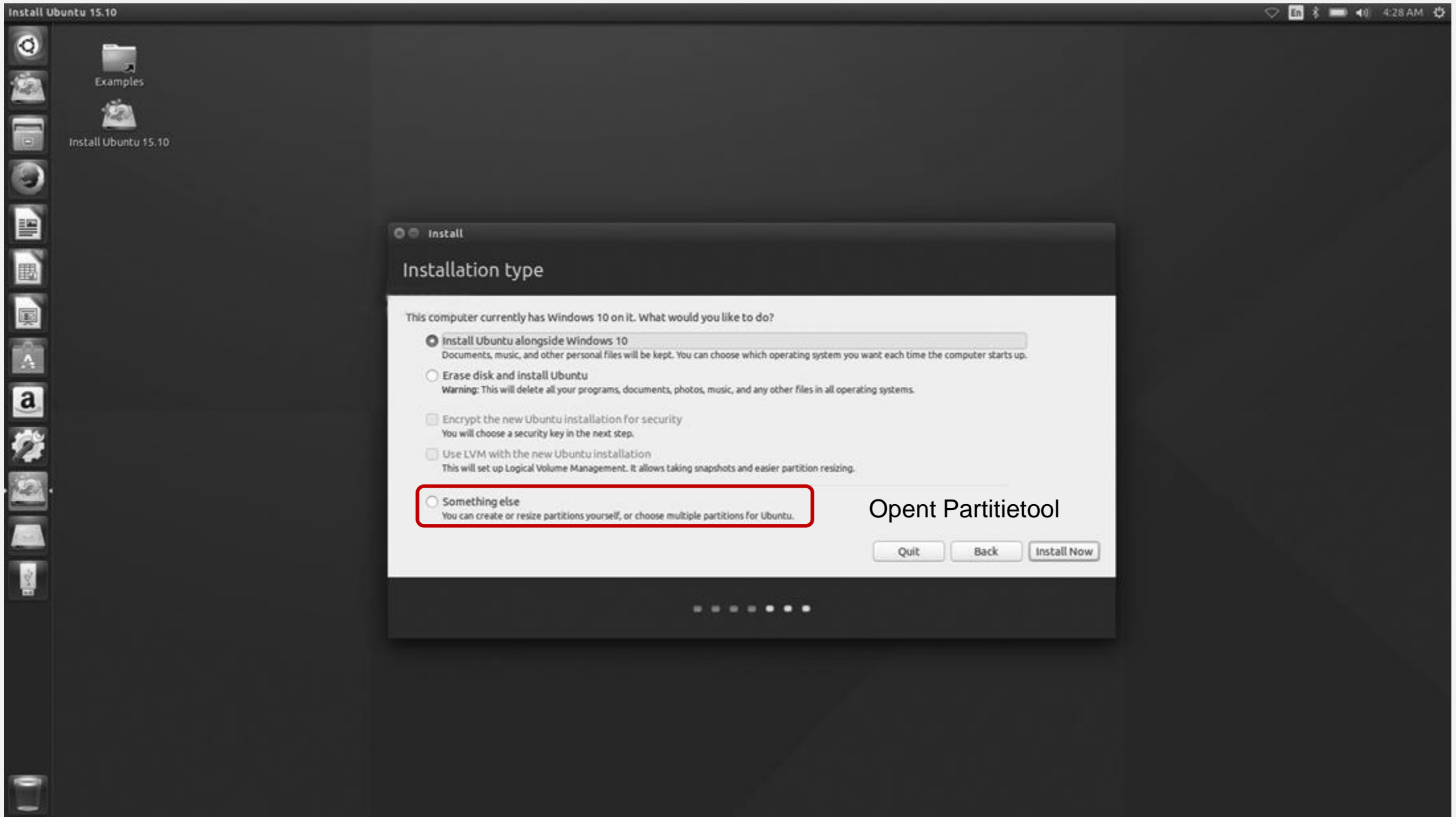
Dual boot

Single boot

Installatie (5)

Dual boot Linux methode:

- ❗ Het aanpassen van de harde schijf kan ook tijdens de Linux-installatie
- ❗ Er is een tool tijdens de installatie beschikbaar
(Cinnamon = Disks utility)
(KDE = Partition manager)
(Mate = Gparted)
- ❗ Ga naar *Schijfbeheer* > Kies *Iets anders*
Dit opent de Partitietool

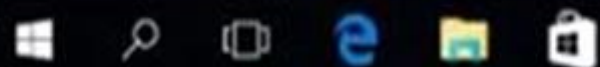
1:40:34

Tuesday, August

August 2015

Su	Mo	Tu
26	27	28
2	3	4
9	10	11
16	17	18
23	24	25
30	31	1

Date and time set

Upgrade Linux Mint 20.3 naar 21.0

```
sudo apt update  
sudo apt install mintupgrade
```

Typ het volgende commando om de Upgrade Tool te starten:

```
sudo mintupgrade
```

Volg de instructies op het scherm

Als de upgrade geslaagd is, verwijder de upgrade bestanden en reboot

```
sudo apt remove mintupgrade  
sudo reboot
```


Grub naar je wensen aanpassen

❗ Installeer **Grub Customizer**

```
sudo add-apt-repository ppa:trebelnik-stefina/grub-customizer
```

```
sudo apt update
```

```
sudo apt install grub-customizer
```

Genoeg theorie

- ❗ Nu de praktijk met een hands-on installatie
- ❗ 3 mogelijkheden
  - Ubuntu 22.04
  - Linux Mint 21.0
  - Windowsfx (10)
- ❗ Of uitproberen
  - Windowsfx (11)
  - Linux-Mx

Zijn er nog vragen?

Bedankt voor de aandacht!

Benieuwd naar de toekomst?

Het antwoord is

hcc